

Møteinnkalling

Utvalg: Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
Møtested: Kommunehuset i Leksvik, kommunestyresalen
Møtedato: 11.06.2018
Tid: 09:00-11:00

Forfall meldes på [elektronisk skjema](#). Utvalgssekretær sørger for innkalling av varamedlemmer.

Innkalling er sendt til:		
Navn	Funksjon	Representerer
Monica Berget	LEDER	
Guri Dahle	MEDL	
Eva Myran	LEDER	
Oddny Lillevik	MEDL	
Kjell Egil Kvarmesbakk	MEDL	
Gudmund Berget	MEDL	
Wenche Darell Kielland	MEDL	
Gerd Janne Husby	MEDL	IF-AP
Jon Normann Tviberg	MEDL	IF-KRF

Agenda:

- Informasjon:
 - Brev fra FFO:

Til de politiske partiene i kommunen

Til kommunale råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Funksjonshemmedes deltakelse i vårt demokrati.

Høsten 2019 er det kommune- og fylkesvalg. Valgordningen er en del av det norske demokratiet. FFO Trøndelag er en paraplyorganisasjon som representerer 82 organisasjoner på landsplan for funksjonshemmede, kronisk syke og pårørende.

FFO Trøndelag jobber for likestilling, levekår og rettigheter for funksjonshemmede og kronisk syke.

Å kunne delta i demokratiet på lik linje som andre innbyggere er en viktig rettighet og mulighet for funksjonshemmede. Artikkel 29 i FN-konvensjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) handler om deltakelse i det politiske og offentlige liv.

FFO vet, gjennom sivilt samfunn sin alternativrapport til CRPD at:

- Funksjonshemmede er underrepresentert i norsk politikk.
- En rekke kommunestyresaler og rådhus er ikke universelt utformet
- Saksdokumenter blir ikke gjort tilgjengelig for svaksynte og blinde politikere.
- Utilstrekkelige transportordninger/tilbud/støtteordninger vanskeliggjør deltakelse i det politiske liv og i valg.
- Papirbasert valg fratar sterkt synshemmede mulighet for å stemme hemmelig, og 40 prosent oppgir at de ikke har stemt hemmelig.
- Det er vanskelig å orientere seg før valg fordi valgdebatter ikke tekstes på alle riksdekkende tv-kanaler.

Tilgjengelighet og inkludering:

- Mange inngangspartier til offentlig bygg er ikke tilgjengelige for mennesker med nedsatt bevegelighet
- I en undersøkelse IK-bygg sendte ut har 37,9 prosent av kommunene universell utforming som en del av kommuneplanen. 24,2 prosent sa at de hadde en egen strategiplan for universell utforming. FFO anbefaler alle kommuner er slik plan.
- Tilsyn utført av statens tilsynsorgan, Difi, viser at de politiske partienes nettsider ikke oppfyller krav om universell utforming i Likestillings- og diskrimineringsloven.
- Det mangler kunnskap om utviklingshemmedes deltakelse ved valg, men det er tydelige indikasjoner på at utviklingshemmede i liten grad deltar i politiske valg, i samfunnsdebatten og i kommunale og fylkeskommunale råd.
- Norsk lovgivning og praksis sikrer ikke alltid stemmeretten for alle og hemmelige valg
- Partienes holdninger til medborgerskap og aktiv deltagelse fra personer med funksjonsnedsettelse er preget mer av velvilje enn av tiltak og strategi.

Vårt innspill til politiske partiene i kommunen og rådet for likestilling av funksjonshemmede i kommunene er å følge opp følgende:

Til nominasjonsprosessen:

- Sørg for at funksjonshemmede får bidra politisk – ved å være nominert, og kunne bli valgt
- Sørg for at også funksjonshemming, i tillegg til kjønn, alder og etnisitet er en del av debatten når demokrati og deltagelse løftes som tema.
- Sørg for at lokaler brukt i prosessen er universelt utformede eller i det minste tilgjengelige, og det legges til rette for å tilby tolketjenester og annen bistand i forbindelse med politiske møter, også nødvendige transport.

Til valgprosessen i din kommune:

- Sørg for at lokalene kommunen bruker til valg er universelt utformede eller i det minste tilgjengelige
- Sørg for at det finnes transportordninger/tilbud/støtteordninger i forbindelse med arrangementer/politiske møter.
- Sørg for at det er gode rutiner for de med behov for assistanse

Til valgprogrammet:

- Være positive til elektronisk valg
- Jobbe for at saksdokumenter blir gjort tilgjengelig for svaksynte og blinde politikere
- Jobbe for at offentlige lokaler og eksisterende bygg blir universelt utformede på sikt, og tilgjengelige raskt, om de ikke er det.
- Jobbe for at kommunene får en plan for universell utforming, som en del av den overordnede handlingsplanen. (Hvis kommunen ikke har det)
- Sikre at valgprogrammet er universelt utformet, også på nett.

Vær med å jobb for et demokrati som i større grad inkluderer funksjonshemmede! Ta kontakt med oss om det er spørsmål, eller om deres parti ønsker andre innspill til gode

saker til deres valgprogram, for å inkludere funksjonshemmede og kronisk syke i samfunnet.

FFO [om hvordan få flere funksjonshemmede i jobb](#)

FFO [om en inkluderende skole](#)

FFO [om veien til et universelt utformet samfunn](#)

Vennlig hilsen

Lars Morten Lersveen
Leder

Kari Frøseth Johansen
fylkessekr.

- Drøfting
 - Oppfølging fra siste møtet
 - Gjennomgang av tertialrapport
- Eventuelt

Saksnr	Sakstittel	Lukket